

DELA VSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:

Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadrugi dom — Celje, Delavska
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane Din 1.—. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane pe-
titna enostopna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 11.

Sobota, 7. februarja 1931.

Leto VI.

Pred družabnim kaosom?

Organizacija družbe in gospodarstva
na novi podlagi je edini izhod iz
krize.

Ves svet trepeče v nervoznosti in strahu. Iz vseh kotov človeške družbe gledajo strahovi s svojimi srepimi očmi, pred katerimi trepetajo predstavniki kapitalizma in raznih hierarhičnih in filozofskih naziranj. V družbi in v mišljenju se pojavljajo tako različne nianse spekulativnosti in mazačev, ki vsak ve tisoče receptov, kako naj bi se restavriral red, ki ni več red. Taki so ti nasveti in recepti, ki gredo za restavracijo zdravih gospodarskih razmer, kakor recepti vaškega padarja, ki zdravi bolnike s konjskimi figami, sajami, z vodo itd. Eni zahtevajo zniževanje plač, da bo še večja beda, eni ljubizen do sočloveka; eni avtoriteto in organizacijo kapitala v mogočne gospodujoče karte in truste. Zopet drugi zahtevajo diktaturo ali hierarhično vladavino, v kateri nima nihče besede, razen gospodarjev in diktatorjev in najnovejši filozofi pa trdijo, da je družinska ali rodbinska plača tista bilka, ki bo rešila svet in človeka iz današnjih razmer. Imamo pa še tudi preroke, od katerih navedemo tukaj samo one, ki pravijo, da je treba štediti, in štediti morajo tisti, ki že danes stradajo, ko so za silo zaposleni. Kako pa naj štedi dvajset milijonov in več delavcev, ki niso zaposleni?

Ni dvoma, da je človeška družba bolna. Ni dvoma, da se nahaja človeška družba v prerajanju, na stopnji, ki zahteva nove oblike družabne organizacije, ker, če nad dvajset milijonov ljudi nima dela in če so ti ljudje takorekoč izključeni iz človeške družbe, je znak, da je v družbi nekaj nezdravega. Današnja doba zahteva, da se v družbi izvrše temeljite izpremembe, zlasti izpremembe v tem zmislu, da se sprejme iz družbe izključene nezaposlene zopet v družbo ter se jim da pravico do življenja, ki jim jo danes jemlje družba in jim jo tudi odreja vsa ona gospodarska, ki podpira restavracijo današnje družbe v tem zmislu, kakršna je danes.

To navajamo zaradi tega, ker hočemo povedati, da je vsako mazačstvo, ki hoče podpirati sedanje tendence kapitalizma, škodljivo razvoju človeške družbe, ker samo afirmira današnje stanje, ki sloni na krvi veliko večjega dela človeštva.

Rešitev iz krize in kaosa v tem važnem zgodovinskem momentu razvoja človeške družbe tiči povsem drugod; v tem namreč, da postane svetovno gospodarstvo pomoček, ki omogoča življenje človeštvu in razvoju človeške družbe.

Predvsem gre tukaj za socializacijo ogromnih dober, za podružabljenje človeka; to je, vsak član mora imeti pravico do življenja in uživanja družabnih dobrin, družba pa vpliv na gospodarstvo. Danes imamo v družbi nenaravno razmerje, da kapitalizem vlada državi in človeško družbo. Ta položaj se mora pred vsem izpremeniti. Demokratične in socialne države morajo postati gospodari sveta ter skrbeti za ureditev družabnih razmer, ki so danes tako krivične.

Po današnji morali tega sicer ne moremo pričakovati; tudi si velekapitalizem ne da vzeti vajeti iz rok. Vendar pa je današnja doba razvoja zgodovinsko tako važna, da čeprav to vprašanje ne pride do uresničenja,

Trboveljska odpovedala kolektivno pogodbo.

Pred ogromno redukcijo rudarjev. — 235 rudarjev v Rajhenburgu, 85 v Krmelju na cesti. — V premogovnih revirjih se dela samo tri dni na teden, v svinčenem rudniku v Mežici pet dni.

Izgleda, da prihaja nad rudarje katastrofa, ki ji menda ni primera v zgodovini naših sajastih revirjev. Naši rudarji, že od nekaj vedno najslabše plačani, vsled svoje razredne nezavednosti sedaj že eno leto samo delno zaposleni, so gospodarsko popolnoma izčrpani, njihove družine lačne in brez obleke stoje pred tem, da se jim že itak za življenje nezadostne plače reducirajo poleg tega pa, da jih bo nekaj tisoč postavljenih na cesto, reduciranih, prepuščenih lakoti in obupu.

Tako smo dobili na eni strani poročilo, da je Trboveljska družba z dne 28. januarja odpovedala obstoječo kolektivno pogodbo, sklenjeno med njo in zastopniki delavstva dne 21. okt. 1929. Ker je v pogodbi do-

ločen 6 mesečni odpovedni rok, obstoji sedanje stanje še do 28. julija 1931.

Na drugi strani pa zopet izvemo, da je Trboveljska družba v Rajhenburgu dne 31. jan. t. l. odpovedala službo 235 rudarjem. Nadalje namestila družba ustaviti obrat v Hudi jami, ne ve se pa še, v koliko misli izvesti redukcijo delavstva v Trbovljah, Zagorju, Hrastniku in Kočevju.

Istotako se je v Mežici zopet nekaj rudarjev reduciralo, a dela se samo pet dni tedensko.

Lastnik premoženja g. Jakl v Krmelju je vrget na cesto, oziroma poslal na večer dopust 85 rudarjev.

To je plačilo rudarjem, ki so ustvarili trboveljski, mežiški in Jakilovi družbi ogromne milijone.

Redukcija plač, premij in delavstva.

V kurilnici drž. žel. v Mariboru delavci niso dobili izplačanih premij za november in december prejšnjega leta, ker so po mnenju kontrole finančnega ministrstva premije po novem pravilniku ukinjene. Prizadeti delavci utrpel izgubo na zaslužku, ki znaša mesečno od Din 150.— do Din 600.— pri posamezniku.

Veleusnjarsko podjetje Pollak v Ljubljani, Kranju in na Vrhniki je re-

duciralo plače vsemu delavstvu za 10 odstotkov.

Guštanjska jeklarna namerava reducirati 60 delavcev.

Tekstilna tvrdka Hutter v Mariboru je reducirala akordne plače svojim delavcem od 40 na 35 par od tkzv. »Schussa«; pri posamezni delavki znaša redukcija okoli 100 Din mesečno. Delavci in delavke, edina vaša obramba je strok. organizacija.

Opozicionalci bojkotirajo španske parlamentarne volitve.

Zmeda postaja večja in večja.

Volitve v poslansko zbornico se bodo vršile dne 1. marca, v senat pa 15. marca.

Socialni demokrati so sporazumno z vodstvom strokovnih organizacij sklenili, da se volitev v španski parlament ne udeležijo. Enake sklepe so napravile druge opozicionalne stranke.

Barcelonski guverner, ki je bil prepovedal republikanske stranke, je svoj ukrep umaknil.

Položaj je vobče nejasen. Predsednik vlade Berenguer zahteva izvedbo volitev. Berenguer je pa obšel in se je batil, če pride na krmilo države kaka druga reakcionarnejša oseba, da se Španija povrne k novi vojaški diktaturi.

Angleška volilna reforma sprejeta v spodnji zbornici.

Odprava volilnih privilegijev.

Vladni predlog o izpremembi angleškega volilnega reda za parlament je bil dne 3. t. m. v spodnji zbornici sprejet z 295 glasovi proti 230 glasovom. Macdonald je poudaril, da bo novi zakon preprečil, da bi konservativci, ki so dobili leta 1924 absolutno večino 223 poslancev, čeprav so bili v manjšini proti delavski stranki in liberalcem, prišli zopet na vladno krmilo.

Angleški volilni red je dajal velikim davkoplačevalcem znatne prednosti pred drugimi volilci.

mora pa postati aktualen problem, ki edini omogoča, rešiti družabno vprašanje popolno. Socializacija kapitalizma in njegovih dobrin, če se pametno izvede, je edina konkretna pot, ki utegne pomakniti razvoj družbe korak naprej.

Ta proces se pa ne da izvesti sunkoma. Razvoj ga prinese. Organizacija, predvsem delovnih slojev, je ona močna sila, ki s svojo veliko

Fašistični konzul — tihotapec

s strupi in mamili.

V Egiptu se enako vrši tihotapstvo s kokainom, morfijem in drugimi strupi ter mamili. Tudi tam je policija zasledovala tihotapce ter končno odkrila, da je italijanski generalni konzul Sechi v Aleksandriji glavni vodja tihotapske družbe. Konzul je pošiljal prepovedana mamila v zabojih z napisom »diplomske pošiljke«, ki jih varnostne oblasti in carinarnice ne smejo pregledati. Konzul se je hotel usmrtiti, ko je zaslučil »nesrečo«, a so to preprečili in ga zaprli.

To je nov dokaz, kakšni elementi se zbirajo pod okriljem fašistične diktature.

moralno silo preraja svet. Organizacija vseh onih, ki jih ogroža sedanja kriza svetovnega gospodarstva, ki so že izobčeni iz današnje družbe, je predpogoj, da pospeši prepoved družbe v popolnejšo. Organizacija potem preraja in ustvarja, če je močna, to, kar služi celi človeški družbi.

Drugi leki so mazačstvo, ker razvoj pozna le naravno pot.

Pota za odpravo gospodarske krize.

Socijalni politik prof. dr. E. Schönbaum o krizi.

V daljši izjavi poudarja prof. dr. Schönbaum o gospodarski krizi naslednje mišljenje:

Vzroki krize so različni. Vsak ima nekaj krivde. Glavni vzrok je, ker se je izseljevanje omejilo. Pred vojno se je izselilo iz Avstrije v treh letih skoro pol milijona ljudi, iz Ogrske 414.000, iz Italije celo 1.461.000. Danes tega ni več, zato je delovni trg prenapolnjen. Drugi vzrok je prenapolnjenost. Čehoslovaško prebivalstvo se je pomnožilo v desetih letih za 1.100.000 prebivalcev, kar močno pritiska na gospodarstvo, vrhutega pa krizo povečava še racionalizacija produkcije, ker potrebuje vedno manj delovnih sil.

To razmerje ogroža zlasti starejše nameščence, ki izgube delo, dasi so strokovno izvežbani, pa se ne morejo prilagoditi novim razmeram. Tu nastane nezmisel: moderna higijena podaljšuje človeško življenje, produkcijska tehnika pa mu jemlje priliko zaslužka. Profesor meni, da je za omejitev gospodarske krize vsaj v Čehoslovaški potrebno in naravna posledica, da se v bodočih desetletjih omeji naraščanje prebivalstva. Drugod pričakujejo celo, da bo število prebivalstva v letih 1931—1941 nazadovalo.

Proti nezaposlenosti je najvarnejše sredstvo preskrba dela ali pa direktno znižanje števila nezaposlenih. Podaljšanje šolske obveznosti ne more vplivati mnogo, pač pa skrajšanje delovnega časa, ki naj se ne izvede uniformno, ampak individualno. V malih obratih skrajšanje delovnega časa nima pomena, veliki obrati v inozemstvu so pa s skrajšanjem delovnega časa dosegli lepe uspehe. Glavni pomoček pa je le preskrba dela z javnimi investicijami, eventualno z investicijskimi posojili pri pokojninskem, socialnem zavarovanju, itd., kar bi naj zlasti služilo za gradnjo delavskih stanovanj, bolnišnic, sanatorijev, železnic itd.

Zniževanje mezd je nerazumljiv pomoček v boju proti krizi, zlasti, če mezde niso nadnormalne.

Podpore za nezaposlene ne omilijo nezaposlenosti, marveč lajšajo le nje gospodarske posledice. Podpore dobivajo samo tisti, ki imajo pravico (organizirani po zaposlenosti itd.), to je, le del nezaposlenih. Uvesti bi se moralo splošno zavarovanje za nezaposlene, čemur bi prispevali delodajalci, delavci in država. Ali pride do takega zavarovanja ali ne, ne vem.

Težko je povedati vnaprej, kako se bo kriza razvijala, ker se zgodi navadno nasprotno, kakor si napovedal. Pričakovati je pa, da se bo trg mlade delovne generacije v bodočih letih zaradi padanja porodov zmanjšal in s tem se bodo tudi omilile razmere na delovnem trgu. Tudi zmanjšanje števila prebivalstva utegne deloma vplivati. Seveda bo trpel ob tem domači trg, ker se zmanjša število konsumentov; moramo pa obenem računati s tem, da se bo socialni položaj oziroma življenjski standard prebivalstva izboljšal in na tak način povečal konsum. Vendar ti vzroki krize niso tako veliki, kakor oni gospodarske narave, o katerih pa še ne morem povedati jasne mnenja.

Širite naš list!

Ukrajinske grozote pred poljskim parlamentom.

Obtožba socijalističnega poslanca Duboijsa.

Dne 26. februarja se je vršila v poljskem sejm razprava o »pomirjenju« vzhodne Poljske. Vladni poročevalec se je opravičeval s sabotažnimi akcijami teroristov, češ, da so zahtevale kazensko ekspedicijo.

Velik utisk je napravil govor prejšnjega brestovskega ujetnika in socijalističnega poslanca Duboijsa, ki je obtoževal predvsem vladne poslance,

da so izgubili vsakršen čut za človeško dostojanstvo,

ker vsako dejstvo, ki ga navajajo opozicijski poslanci iz dobe vojaškega terorja v vzhodni Galiciji le zasramujejo in cinično ugovarjajo. Če poljska vlada res nima nobenih drugih sredstev kakor vojaške kazenske ekspedicije, da kaznuje požežalca, potem mora taka slabotna vlada odstopiti. Vlada nima pravice zaradi sabotaže nekaterih oseb vse ukrajinsko prebivalstvo kaznovati po azijskih metodah. Poljski socijalisti se bodo potrudili, da bodo vse grozovitosti »pomirjevalne« akcije obelodanili. Če hoče nositi Poljska ime kulturne države, potem ne sme dopuščati, da se izvršujejo take barbarske kazni nad celoto zaradi dejanj posamezne osebe.

Končno je prijavil Duboijs, da bo frakcija predložila projekt, po katerem naj se da teritorialna avtonomija ukrajinski manjšini na Poljskem. Stališče socijalistov se je pridružila s posebno izjavo tudi Zedinjena poljska kmetiška frakcija.

Notranji minister, general Skladkowski, je na to enostavno odgovoril, da je dokazilni material opozicije ponarejen, moral je pa pritrditi, da se je dogodilo nekaj »zlorab«. Krivci so že kaznovani. Na vprašanje opozicijskega poslanca, kateri krivci so kaznovani, pa dobro poučeni minister ni vedel navesti niti enega imena.

Doma in po svetu.

Univerzalni medikament za socialno ozdravljenje družbe. Rodbinske doklade je uvedla vojna psihoza. Po vojni pa je delavstvo kakor tudi predvsem kapitalistično gospodarstvo nastopilo proti tem dokladom. Kapitalisti so rekli, da gospodarstvo, ki hoče plačevati samo delo, ne more nositi teh bremen; delavci pa zopet, da je krivično, če delavec zaradi tega, ker ima veliko rodbino, dobiva večjo plačo, čeprav je morda kvalitativno slabši delavec kakor oni brez rodbine. Načelo: delo naj se plača, je končno zmigalo. Toda rimska cerkev in z njo klerikalno časopisje je ponovno izprožilo rodbinske doklade, češ, da se s tem reši velike rodbine socialne bede. Trdi se potem celo, da je to edini izhod za odpravo silne bede med človeštvom. Zdi se nam, da je ta logika na jako piškavili nogah. Klerikalizem hoče s tem podpreti naraščanje človeškega rodu. Pozablja pa pri tem, da že danes hira in umirajo milijoni nezaposlenih in njih rodbine. Z rodbinsko doklado bi bilo pomagano posameznikom morda res nekaj, toda ravno s to pomočjo bi se odtegnilo še več pomočkov za one, ki nimajo kruha ne zase in ne za rodbino. Rodbinske doklade bi torej ne zmanjšale gorja, ampak ga še povečale in vrhutega dale kapitalistom najugodnejšo priliko za zniževanje povprečnih plač. Sicer je resnica, da velike rodbine žive borno življenje, toda z rodbinskimi dokladami se zlo ne more odpraviti. Moderna znanost in zdrava pamet zahtevata, da bodi delavčeva in nameščenčeva plača sploh taka, da lahko preživlja sebe in rodbino. Vsako drugo stališče v tem oziru je po našem mnenju — demagogija.

Obrtniške organizacije imajo dvojno mero — ali socialno zavarovanje obrtnikov. Mali obrtniki, zlasti v Sloveniji, že daljšo dobo let propagirajo socialno zavarovanje za obrtnike. Inicijativa je izšla že pred več leti od sodruga, ki še da-

nes deluje v delavskem gibanju. Ker je naše stališče že od nekdaj, da je socialno zavarovanje potrebno za vse delovne sloje, katerih eksistenca je ogrožena v življenju in zlasti ob onemoglosti in v starosti. Pa tem načelu je zahteva obrtnikov upravičena in prav je, da obrtniki to svojo zahtevo z vso odločnostjo zagovarjajo. Sedaj je vložila beograjska zbornica v imenu obrtnikov spomenico v predsedstvu vlade in v ministrstvu za trgovino in industrijo, v kateri predlaga, da naj se s posebnim zakonom uvede obvezno zavarovanje za bolezen, starost in smrt za male obrtnike. To je prav! Toda vemo, da se ravno obrtniške organizacije najbolj bunijo proti zavarovanju delavcev, zlasti proti zavarovanju delavcev za onemoglost in starost, čeprav so delavci v življenju še bolj ogroženi kakor obrtniki.

Balkanska konferenca se je vršila v Solunu, ne v Soliji, kakor je bilo omenjeno o njej zadnjič.

Proračun Dravske banovine se je za bodoče leto v primeru s prejšnjim letom zvišal za 11.250.000 dinarjev.

Samo moderno urejena tekstilna industrija se sme snovati v državi. Tekstilna industrija se pri nas bujno razvija. Žal, da ta industrija ni urejena najmoderneje. Industrijska centrala je zahtevala, da se ta nedostatek odpravi. Trgovinski minister je zato odredil, da se smejo snovati nove tekstilne tovarne samo, če so opremljene z najmodernejšimi stroji. To je prav, da ne bo tuja industrija pošiljala nemodernih strojev v državo.

Baron Slavko Cuvaj, bivši ban Hrvaške, Slavonije in Dalmacije je dne 31. januarja t. l. umrl v dunajskem zdravilišču Hera v 80. letu starosti. Hrvaški ban in kraljevi komisar je bil v letih 1912 in 1913.

Avstrijskega predsednika republike bodo volili šele v jeseni. Termin volitev se določi s posebno vladno naredbo.

Avstrijska vlada za ruske kredite. Dosedaj je dunajska mestna občina kreditirala industriji in obrti kredite do 60 odstotkov za izvoz v Rusijo ter na ta način olajšala brezposelnost. Medtem pa zvezna vlada ni hotela o kakem kreditiranju nič vedeti. Sedaj pa je končno tudi vlada uvidela, da te vrste trgovina ni od muh, zato se je sedaj tudi ona odločila, dajati take kredite. Socijalistična občina daje državi gospodarske smernice!

Tudi v avstrijskih fašističnih strokovnih organizacijah kriza. Avstrij-

Gandhi

načeljuje bojkotno gibanje proti Angliji.

Indijski nacionalisti s s. z. Gandhijem vred proglasili poostreitev bojkota proti Angliji.

Odbor nacionalističnega kongresa je izjavil, da opusti nepokorščino razen bojko inozemskih tkanin in alkoholnih pijač, če vlada amnestira 10.000 političnih kaznivcev ter da preišče vse slučaje, v katerih je policija prekršila svoje dolžnost.

ski Heimwehr, ki je stala ter padla s podporami od strani Zveze delodajalcev, je ustanovila »kaznovane neodvisne« strokovne organizacije, ki so bile zlasti v revirjih »Alpinski« na Gornjem Štajerskem nekoliko časa dober barometer za heimwehrovske akcije. Sedaj pa poročajo iz Donawitza, da je nad 50 odstotkov »neodvisnih« obrnilo hrbet Heimwehru, potem ko jih je ista izdala in ko so bile vsemu delavstvu plače znižane!

Pretepi na dunajski univerzi. V profesorsko zbornico dunajske univerze se imajo v kratkem vršiti volitve. Socijalistični akademiki so za te volitve izdali parolo vzdržati se glasovanja. Narodno-socijalistični in heimwehrovske študentje pa ne puste razvijati socijalistom nobene agitacije in so njihov reklamni kiosk zažgali. Za volitve agitirajo z antisemitičnim paragrafom. Iz tega so se razvili ljuti kravali in so predavanja na univerzi onemogočena. Policija nastopa proti socijalistom in ščiti hakenkreuzlerje.

Tri in pol milijarde dinarjev za pobijanje bede in brezposelnosti na Čehoslovaškem. Čehoslovaška vlada je predložila parlamentu v odobritev predlog v svrhu pobijanja bede in brezposelnosti. Predlog vsebuje skupno 89 zakonskih projektov gospodarske ter socialne narave, katerih izvedba bo stala skupno dve milijardi čeških kron ali približno tri in pol milijarde dinarjev. Vlada sama pravi, da je treba voditi sistematično investicijsko politiko, da se zagotovi eksistenco ljudem, ki niso prišli po lastni krivdi v brezposelnost. Za obleko revežem je že bilo izdanih okrog 40 milijonov dinarjev. Nadalje je vsakemu otroku brezposelnih zagotovljeno dnevno pol litra mleka. Vlada je mnenja, da je nujno potrebno znižati obrestno mero, kajti pri 45 milijardah, ki so naložene v zavodih, znaša en sam odstotek že 450 milijonov kron. Država bo podpirala razne gradbe kakor tudi elektrifikacijo itd. — Takšni ukrepi tudi pri nas ne bi škodovali!

Rudnik ustavil delo. Veliki rudnik Wenzelsgrube v Švici je ustavil

PRI ZIMSKEM SPORTU, OB MRZLIH DNEVIH

NIVEA-CREME

Is sicer poprej vdrgnili, predno greste ven na mrzli zrak. Nivea-krema pronicno popolnoma v kožo in ne pušča bleka za seboj, napravi jo odporno proti vetru in vremenu. Nivea-krema prepreči, da koža razpoka ali da postane hrapava. — Vdrgnite si, predno se podaste spa, vsak večer obraz in roke temeljito z Nivea-kremo. Z radostjo boste konstatirali, kako mehka in gibka je vaša koža. Če jo popiljete, in kako zdravi in mladostni izgledate. Nivea-krema ne morete nadomestiti, kajti ni je druge kreme za kožo, ki bi vsebovala kožo negujoči EUCERIT.

Doze po 5 — 10 — in 22 — Din — tube po 9 — in 14 — Din. Izdelovatelj v Jugoslaviji:

Jugosl. P. Belersdorf & Co., d. s. o. j. Maribor, Gregorčičeva ulica 24.

Nace Mihevc:

Zadnjih petsto.

Ob vznožju Golovca, tam na vzhodni strani v Bizoviku, kjer se rodi mnogo ljubljanskega proletarijata, tam je tudi Anka zagledala grešni svet. Pred osemnajstimi leti, na svete Ane dan, ko še ni imela imena, so jo zgodaj zjutraj zlati solnčni žarki prvič objeli in jo božali po licih.

»Ah, pa bi vendar že prišel, kod se neki moti, da ga ni tako dolgo?!« tako je zastokala mlada mati, ki je ležala poleg novorojenke. Komaj je izrekla te besede, že se odpro vrata in nje mož, zidar Andrej, vstopi. Levo roko je imel vso povito in nosil jo je v platneni pentlji, ki je bila zavezana za vratom.

»Za božjo voljo, Andrej, kaj se ti je zgodilo?« ga Marjeta vpraša z boleznim tihim glasom.

Andrej vzame stol in sede ob postelji poleg žene ter jo boža po licu. Marjeta je zrla vanj vprašujoče. In zopet se ji bolešno izvijejo besede:

»Kaj vendar se ti je pripetilo?«

»Petsto opek so naložili na oder, pa se je podrl; jaz pa sem spodaj ometaval zid in tako me je pritisnilo ob zid, nakar so me peljali v bolnico, kjer sem bil od včeraj dopoldan do danes. Ali si zdrava?« jo končno vpraša Andrej.

Marjeta ga je samo gledala in si mislila: siromak, samo da bi bil ti zdrav. Bolečine pa je brala na njegovem licu.

»Hčerko sva dobila, Andrej!« pravi Marjeta in bolesten smeh ji ob teh besedah zaigra okoli usten.

»In ravno na svete Ane dan; kar Anica naj bo!« je Andrej pripomnil. Marjeta mu dobrodušno pritrdi:

»Pa naj bo po tvojem!«

Nalahko Andrej z desnico odkrije majhen obrazek novorojenke in jo radovedno gleda. Marjeta pa mu pravi:

»Prav tebi je podobna, glej, kako plave očke ima! Povej mi, ali te roka močno boli?«

»Ah, ni take sile,« jo tolaži Andrej. Marjeta je pa opazila, da mu ob govorjenju zaradi bolečin sapa zastaja in močno jo je zaskrbelo.

Andrej ni šel več delat. Imel je roko pod komolcem zlomljeno, ali to ni bilo najhujše, zakaj bolj in bolj so se večale bolečine v notranjosti telesa. Čez tri tedne je legel in ni več vstal; podlegel je notranjim telesnim poškodbam.

Marjeta je bila še mlada vdova, vendar je živela samo za svojo hčer Anko. Vsak ponedeljek je pripeljala iz Ljubljane kopo umazanega perila in ga prve dni v tednu oprala; v četrtek in petek pa je pogostoma likala perilo do treh zjutraj, da je čisto perilo v soboto peljala zopet v me-

sto. S tem delom je Marjeta preživljala sebe in svojo hčerko Anko.

Anka je štela komaj deset let, pa je bila že v veliko pomoč materi; pomagala ji je pri perilu in ko je nekoliko odrasla, je likala perilo koncem tedna pogostoma celo noč. Vzorno dekle je bila Anka; vsi so jo imeli radi in sosedje so jo hvalili daleč naokoli. Tudi fantje so se radi ozirali za njo, ker je bila brhko dekle. Toda Anka se ni brigala za ničogar.

Štela je že osemnajst, ko jo nekoč sreča Škuparjev France, jo ustavi ter ji pravi:

»Glej, Anka, ravno prav; večkrat sem te že hotel vprašati, pa ni bilo priložnosti. Ali bi hotela postati moja žena?«

Anki je bil všeč tak resen ogor, vendar je pordela v lica, da je Francetu še bolj ugajala. Anka je nekoliko pomislila in mu odgovorila:

»Vse je mogoče, Francelj, vendar se tu na cesti ne bova o tem razgovarjala; moraš pač tudi mojo mamo vprašati, kaj poreče.«

»Dobro, potem pa pridem k vama jutri, v nedeljo popoldan, da se pogovorimo.«

Anki je srce kar drhtelo, zakaj, France ji je bil všeč in je tudi vedela, da ji mati ne bo nasprotovala. Ko pride Anka domov, pove materi takoj vse. Mati ji pa pravi:

»Prehitro je to, Anka; perila nimaš in še drugih stvari ti manjka; nimam nič proti Francetu, priden fant je, ali kaj hočeš, počakaj še par let!«

»V tovarno grem delat, tam delajo samo osem ur, in ko pridem iz tovarne ti še veliko pomagam. V tovarni bom zaslužila, potem pa kupim še štiri rjuhe, dve pa že imam. Petsto dinarjev kmalu prihranim.«

»Katero tovarno misliš?« jo vpraša mati.

»V Moste v 'Saturnus' pojdem, tam deklice dobro zaslužijo.«

»Ah, otrok, tam je toliko nesreč! Samo poglej, Vrbarjevi Poldki iz Hrastja je stroj odtrgal kar dva prsta!«

»Je premalo pazila,« jo zavrne Anka.

»Ne svetujem ti, napravi pa kakor hočeš.«

Drugi teden v ponedeljek je Anka prišla na delo v 'Saturnus' in plaho gledala po strojni dvorani. Brnenje koles in jermenov, enakomerno stokanje strojev, vse to jo je plašilo. Ko pa je ugledala nekaj znanih deklet, se je opogumila. Dodeljena je bila preši, ki stiska pokrove za škatlje. Prvi poklon je dobila takoj drugi dan; neka starejša delavka, ki pride do njenega stroja, ji osorno zabrusi:

»No štor, zgani se, drugače še za sol ne zaslužiš!«

popolnoma obratovanje. 2400 rudarjev in 200 nameščencev je ob kruh. **Aretiran kongres.** V Lodzu na Poljskem se je vršil dne 3. februarja kongres levičarskih socialističnih organizacij iz cele Poljske. Nenadoma pa je vdrla v dvorano policija in je aretirala vseh 350 delegatov.

Ljudstvo ima druge skrbi kot pa madžarski grofje. Medtem ko se madžarski grofje neprestano prepirajo za to, kdo naj bo bodoči madžarski kralj, se ljudstvo čisto nič ne zanima za ta problem. To je jasno pokazal polom, ki so ga legitimisti doživeli dne 2. februarja v Kapu-soaru, kamor so sklicali legitimistični shod, pa se ga nikdo ni hotel udeležiti. Ko so to gospodje — med njimi tudi znani grof Apponi — videli, so se od sramu poskrili in shod odložili na boljše čase. Kaj briga madžarsko ljudstvo kraljevo vprašanje!

Fašistične strokovne organizacije v finančni krizi. »Daily Herald« poroča iz Rima: Italijanska vlada je fašističnim strokovnim organizacijam ukazala največjo štedljivost. Generalni tajnik fašistične stranke je strokovnim organizacijam ukazal, da morajo število svojih nameščencev reducirati. Zlasti so prazne blagajne poljedelskih strokovnih organizacij, ki se nahajajo v največji denarni krizi, ker članski prispevki izostajajo.

Nezaposleni inozemci v Franciji. V letu 1930 je izgubilo delo v Franciji dva milijona inozemcev. Prvotno je bilo zaposlenih v Franciji lani 3.3 milijone tujih delavcev; število pa se je v minulem letu skrčilo na 1.3 milijona.

200 trgovcev s premožem so zaprli. V Moskvi je pomanjkanje premožga. Trgovci s premožem so to priliko izrabili in navili cene. Oblast je nato aretirala 200 trgovcev s premožem, ki bodo izgnani v pregnanstvo v Sibirijo.

Kemal paša in emancipacija žene. Predsednik turške republike Mustafa Kemal je rekel v svojem govoru v dekliški šoli v Smirni, da ni fizioloških razlogov, pač pa so neutemeljeni predsodki, če žene ne služijo v vojski. Žene zahtevajo meščanske pravice in hočejo biti enakopravne z mošči. Vsaka pravica pa prinaša dolžnosti in najmanjša dolžnost je vojaška služba. V stari dobi so se žene borile ob strani mož. Kemal vodi torej fašistično militaristično politiko.

32 dervišev so obesili. V Menemenu na Turškem je bilo 32 dervišev (muslimanskih duhovnikov) radi upora proti državi in hujkanja prebivalstva proti evropeizirani in »brezbožni« vladni obsojenih na smrt na vešalih. Vlada je obsodbo potrdila in v Menemenu so takoj postavili 32 vislic.

Anko so te besede spekle, mislila pa si je: Če druge zaslužijo, bom tudi jaz. Prve tedne je dobila po dva dinarja na uro, pozneje je pa delala po akordu in šlo ji je delo od rok; zakaj pridna in pazljiva je bila. Tretji mesec je že naredila več kakor vsaka druga. Vsak dan je prišla utrjena domov; materi ni mogla mnogo pomagati pri delu, čeprav je v tovarni delala samo 8 ur, zakaj motono, mučno, vedno isto delo je fizično potro in neka apatija se je je lotila. V tovarni je bil z nečem nasičen zrak, ki ni podoben onemu, ki ga periam lahen veter prinaša iz gozda. Tudi petja ptic ni bilo; samo enakomerno brnenje koles in stokanje strojev; ah, — zoprna melodija je bila to Anki.

Anka je imela izgotoviti večjo partijo; več tisoč kosov je bilo. Vse je že izračunala; ko konča to partijo, bo že imela petsto dinarjev prihrankov. S srčno radostjo je mislila na to.

Ko je prišla v soboto na delo, je imela le še par tisoč komadov te partije podati v stroj; venomer je vsa radostna računala: ob enajstih končam delo — in hitela je; stroj ni nikdar udaril prazen — samo še petsto, še petsto, cink, cink, cink, cink, cink. — »Je-Jezus!« In kri je brizgnila na vse strani. Ankini prsti desne roke so ležali na tleh.

Državna banka v Zedinjenih državah je izdala svojo bilanco za zaključeno leto, iz katere je razvidno, da poseduje za 67 milijonov dolarjev papirjev, ki so izgubili vsako vrednost in da je izdala 42 milijonov dolarjev posojil, ki nimajo nobenega kritja in se ne bodo dali izterjati. Bančni krogi cenijo izgubo pri takojšnji likvidaciji na 75 milijonov dolarjev. Lastniki depozitov bodo dobili v najboljšem slučaju 65 do 70 odstotkov svojih vlog nazaj.

Električne energije iz solčne svetlobe. Berlinski raziskovalec dr. Bruno Lange je odkril, da se da solčna svetloba pretvoriti v električno energijo. Zaenkrat bo odkritje služilo le znanstvenim svrham, utegne se pa odkritje toliko razviti, da se bo energija lahko porabljala tudi v tehnične svrhe.

Ervin Piscator, berlinski komunistični režiser, ki je v zadnjih letih nemško gledališko režijo s svojimi hipermodernimi metodami čisto zrevolucioniral, je bil v Berlinu aretiran, ker ni plačal gledališkega davka.

Tlačani ubili svojega graščaka. Na mnogih veleposestvih poljskih aristokratov obstoji še dandanes srednjeveško tlačanstvo. Kmetje-tlačani ne smejo po svoji volji zapustiti svojega gospodarja, kateremu so s celo svojo družino dolžni opravljati tlako. Nekateri graščaki so še posebno surovi in mučijo svoje podložnike na različne načine, kar je dostikrat vzrok usodopolnim razračunavanjem. Pred par dnevi so našli v bližini grada Kopyczynce v vzhodni Galiciji tamošnjega graščaka, grofa Emila Baworovskega, ubitega. Dosedanje poizvedbe dajo sklepati, da so ga ubili njegovi tlačani.

Hripa na Španskem. Med 15. in 31. januarjem 1931 je v Madridu umrlo na hripi 800 oseb. Sedaj bolezen v glavnem mestu pojenja, medtem ko v nekaterih krajih po deželi še nadalje narašča.

Granata eksplodirala na sejmu za starino. Na budimpeštanskem trgu za starino je eksplodirala granata, ki jo je imel nek starinar spravljeno še izza svetovne vojne in jo je mislil sedaj vnovčiti. V trenutku, ko je granato razkazoval, mu je v rokah eksplodirala in ga dobesedno raztrgala. Razen njega sta bili ubiti še dve drugi osebi, sedem pa jih je bilo ranjenih.

40 let po nedolžnem v ječi. Dne 2. februarja je bil izpuščen iz ječe na svobodo neki Thoemann iz Schönbecka pri Berlinu, ki je bil obdolžen umora svoje žene. Bil je obsojen na dosmrtno ječo. Obsojen je bil, kot že mnogi drugi, na podlagi samih indicijev ter je vedno zatrjeval svojo nedolžnost. Šele sedaj se je pravi morilec izdal, na kar je bil Thoemann izpuščen.

Silen potres v Novi Zelandiji. — Nova Zelandija je velik otok, ki se nahaja severno Avstralije in je jako napredna kolonija. Dne 3. t. m. je bil na otoku silen potres, ki je mesto Napier popolnoma razsul ter napravil tudi po drugih krajih veliko škodo. Človeških žrtev utegne biti do 200. V Hastingsu se je porušila bolnišnica ter nastal požar, ki je uničil skoro polovico mesta. Poškodovana so bila tudi mesta Waipukaran in Waipawa.

Pametni Američani — neumni praznoverci. Svobodoljubnost in praktičnost Američanov je vsemu kulturnemu svetu zgled. Kljub temu pa imajo zlasti v novejšem času astrologi, vedeževalci in vedeževalke v Ameriki vedno boljše kupčije. Amerika nima zakonov proti vedeževanju, zato se ta obrt lahko svobodno razvija. Veliki newyorški dnevnik je uvedel poizvedbe o razširjenju vedeževanja in prerokovanja ter ugotovil, da razni vedeževalci zaslužijo v Zedinjenih državah na leto osem milijard dolarjev (450 milijard dinarjev). V samem New Yorku je teh prerokov okoli 20.000. Čudno je to, da cveče pšenica vedežev najbolj sedaj ob gospodarski krizi; znači pa to dejstvo, da so predvsem kapitalisti tisti praznoverci, ki se največ obračajo na razne vedeže.

Usnjarem reducirajo plače.

10 odst. redukcija plač v vseh Pol-lakovih podjetjih.

Znane tovarne usnja in drugih usnjarskih izdelkov »Pollak« v Ljubljani, Kranju in na Vrhniki so napovedale v vseh teh krajih 10 odst. znižanje plač. Ni naš namen, da se danes s to stvarjo podrobneje bavimo, vendar konstatiramo, da so prav v teh podjetjih usnjarske industrije bile plače že dosedaj med najslabšimi. Poleg tega te plače dosegajo komaj nekaj nad polovico predvojne plače v usnjarski industriji.

Tudi v to, s čimer podjetje zagovarja znižanje plač, se ne bomo spuščali, rečemo le to, da je podjetje zlasti v vojnem času kakor tudi še prva leta po vojni imelo zlate čase konjunktura. Z znižanjem plač se podjetje pač iz krize ne bo izmotalo.

Delavstvo je seveda preplašeno in razburjeno, kar mu pa koristiti ne more. Sedaj bi seveda bila dobra močna strokovna organizacija, toda prav te delavstvo nima. Mi smo mnogo in mnogokrat opozarjali delavstvo, naj se organizira, naj bo v pripravljenosti, toda naš glas je bil glas vpjočega v puščavi. Ni pa še vse izgubljeno. Delavci, naj vas vsaj ta migljaj s kolom vzdrami. Organizirajte se! V obrambo za svoje golo bedno življenje!

Ljubljana.

Nezaposleni pred borzo dela v Ljubljani silno bodejo v oči naše — kulturno meščanstvo. Ta sodrga ne spada v sredino mesta, tam pred Delavsko zbornico. Tako pravijo. In vendar so ti siromaki sad današnje kulturne družbe. Opravičevanje, da so to pokvarjeni ljudje, je ravno tako malo opravičeno, kakor če bi kdo rekel: postopaj, kaj se klatijo tam okoli posredovalnice dela. Družba ustvarja nezaposlene, da morajo iskati dela; družba izobčuje te ljudi, zato v svoji nesreči trpe, propadajo in se pogrezajo v resignaciji nad življenjem. To je glavno. Le malo je med njimi morda že iz narave pokvarjenih elementov. In one, siromake, te pahnimo še dalje ven v blato, da še bolj propadejo. Vse to delamo, ker vidimo v človeku enako božjo stvar kakor smo baie tudi sami. Socijalni grehi nas se maščujejo nad temi siromaki, nad temi našimi brati! — »Kaj pravite?« pa molči o krivcih. namesto, da bi jih obsojal in obsodil.

Maribor.

Ustavljeno plačilo že zasluženih premij delavcem v mariborski kurilnici drž. žel. Znano je, da so delavci v železniški službi skoro najslabše plačani za svoje delo, slabše kot v privatnih podjetjih. Zadnje čase pa se jim obetajo še redukcije, vsled česar bodo številni nameščenci hudo prizadeti. Dosedanje plače delavcev v kurilnici so na primer znašale za kvalificirane delavce Din 4.25 do največ Din 8.— na uro, za pomožne delavce pa od Din 3.25 do Din 6.— na uro. Poleg tega so dobili nekeake akordne premije, katere so si prislužili na ta način, da so izvršili dodeljeno delo v krajšem času, kot pa je bilo predvideno. Delavci, razdeljeni v delovne skupine, so torej ob skrajnem naporu svojih sil na prihrankem času zaslužili mesečne premije povprečno računano od Din 150.— do Din 600.—, kar je veljalo kot približek k njihovim nizkim plačam. Ob zadnjem izplačilu pa je vodstvo kurilnice razglasilo, da se premija ne bo izplačala. Tozadevni razglas se glasi:

Akordne premije delavcev za mesec december 1930 se dne 31. t. m. ne izplačajo, ker mesna kontrola finančnega ministristva pri direkciji drž. žel. v Ljubljani izplačilo istih na podlagi določb pravilnika o pom. osebju ni odobrila. Direkcija je radi tega odstopila celo zadevo Generalni direkciji v odločitev.

Te premije, ki se plačujejo za dva do tri mesece nazaj, se torej niso izplačale vsled tega, ker je že pred me-

seci stopil v veljavo novi pravilnik o pomožnem prometnem osebju, ki takih premij ne predvideva. Zelo nerazumljiv je ta postopek, da se delavstvo o odpravi premij obvesti šele po izvršenem delu, ko bi se mu zaslužek že moral izplačati. Delavstvo je vsled te nenadne odredbe hudo prizadeto in pričakuje, da bodo pristojni faktorji uvideli nepravilnost takega postopanja in odredili izplačilo že zapadlih premij. Zeleti bi bilo, da se končno reši tudi vprašanje reguliranja plač po tozadevnih določilih novega pravilnika, ki predvideva pribitek k plačam do 50 odstotkov, če se že ukinejo dosedanje premije. Ukinitje premij brez povišanja mezd znači faktično redukcijo plač od 10 do 40 odstotkov. To pa je menda vendar malo preobčutno znižanje že itak mizernega zaslužka!

Važna seja centralne uprave Ujedinjenega saveza železničarjev v Mariboru. Plenarna seja Ujedinjenega saveza železničarjev Jugoslavije se vrši dne 8. in 9. februarja 1931 v Mariboru (dvoriščni prostori gostilne »P. i rozi«, Koroška cesta 3). Seja se prične ob pol 9. uri. Dnevni red obsega naslednje točke: 1. Poročilo centralnega in oblastnih tajnikov, poročilo blagajnika in nadzorstva, debata k poročilom in razrešnica za preteklo leto. 2. a) Splošni gospodarski položaj in železnice; b) Nastavljenci in njih zahteve; c) Delavci in njih zahteve. 3. a) Sprememba pravil in pravilnikov saveza; b) Razprava o ustvaritvi transportne federacije. 4. Savez, kulturne organizacije in združništvo. 5. Samostojni predlogi.

Zveze privatnih nameščencev Jugoslavije. Občni zbor podružnice se bo vršil v torek, dne 10. februarja 1931 ob 20. uri v prostorih Zadrugne doma v Mariboru, Slomškov trg 6, I. nadstropje, s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora. 2. Novi načrt zakona za socialno zavarovanje in privatni nameščenci (referent iz Zagreba ali Ljubljane). 3. Volitev novega odbora podružnice ter delegata za Oblastno konferenco v Celju in Zvezin kongres v Zagrebu. 4. Predlogi za Oblastno konferenco in Zvezin kongres. 5. Raznoterosti. Odbor.

Ustanovitev podružnice društva »Ogenj« v Mariboru. Skromna notica v časopisu je zadostovala, da so pri včerajšnjem ustanovnem občnem zboru podružnice društva »Ogenj« v Beogradu Mariborčani napolnili obširno dvorano hotela »Pri Zamorcu«. Tudi ženski svet je bil prav številno zastopan. Sicer pa so bili navzoči zastopniki najrazličnejših stanov, od priprostega železničarja do intelektualcev, pripadniki raznih kulturnih naziranj in ver. Kot sklicatelje je otvoril zborovanje Viktor Eržen, ki je tudi orisal glavne razloge pripadnikov upepeljenja mrličev. Nato je bil izvoljen za predsednika zborovanja dr. Avg. Reisman. Kot glavni poročevalec je potem v poljubnih besedah razložil cilje društva »Ogenj« univerzitetni profesor dr. Zavrnik iz Zagreba, ožji tukajšnji rojak iz Slovenskih gor. Ugotovil je, da je pričelo gibanje za upepeljenje mrličev v Beogradu že leta 1904, a nedavno tudi v Zagrebu, kjer je ustanovljena podružnica beogradskega društva »Ogenj«. V Beogradu pripravljajo gradnjo dragocene krematorije, v Zagrebu pa sicer skromnejšega, a bo zato tem preje postavljen, kar bo posebno Mariboru dobrodošlo. Stvarna izvajanja referenta so žela vseobčo pohvalo in so nato še razni drugi navzoči posegli v debato. Vsa izvajanja so dokazovala, da govore vsi razlogi za propagando upepeljenja mrličev, čemur tudi nauki krščanske vere ne nasprotujejo, ampak govori nasprotno celo sv. pismo stare zaveze o tem, da je bila še posebna čast, zlasti za kralje, če je bilo njihov truplo po smrti sežgano. — Na koncu debate je predsednik dr. Reisman vprašal navzoče, če so za ustanovitev podružnice društva »Ogenj« v Mariboru, kar je bilo soglasno sprejeto ter nato izvoljen tudi odbor s predsednikom g. Žmavcem Andrejem, ravnateljem višarske šole v p. V odboru pa so še: novinarja Eržen Viktor in Jelen Adolf, uradnika Dvoršak Kristina, trgovec Tinauer, dr. Avg. Reisman, knjigovodja Pelikan Hubert, prof. Teplj in primarij dr. Černič.

Mestna občina ne bo gradila kolodvorske pošte. Kakor izvezo iz zanesljivega vira, ne bo nič z dolgo obljubljenno gradbo kolodvorske pošte potom mestne občine mariborske, ker se je ministristvo premislilo in bo baje samo gradilo omenjeno poslopje. Sicer je to popolnoma pravilno, le treba ne bi bilo dolgih treh let, da se pride do take odločitve. Mi smo mnenja, da bi si naj država gradila tudi ostala poslopja sama. Glavno pa je to, da se končno enkrat gradi ono, kar je nujno potrebno. Nujna potreba pa je pošta vsekakor in tudi carinska pošta. Čudno je le to, da se celih deset let odlaša s stvarmi, ki so bile že takrat nujno potrebne. Pa tudi radi reprezentacije bi bile te vrste zgradbe na mestu. Kako vpliva pogled na nezadostne prostore kolodvorske pošte, ki ima danes ogromen

GLASBENO DRUŠTVO ŽELEZNIČARSKIH DELAVCEV IN USLUŽBENCEV V MARIBORU

priredi dne 7. februarja 1931 v dvorani UNION

VELIK ŽELEZNIČARSKI PLES

Godba pod vodstvom kapelnika gosp. Schönherrja. — Začetek ob 20. uri. — Konec zjutraj.

promet, kakor tudi tiste luknje, ki služijo le za veliko silo carinski pošti, na inozemca. Ravno tako pa so nekje obviseli tudi oni načrti za povečanje oz. nadzidavo postajnega poslonja samega. V tem času, ko leži privatna delavnost popolnoma na tleh, bi bilo več kot umestno, da bi se pričelo z javnimi deli, zlasti z onimi, ki so nujno potrebna, da pride ljudstvo do dela in zasluzka in da pride na ta način nekoliko življenja v državno telo. Manj govoriti, pa več delati!

Knjižnica Prosvetnega odseka Delavske zbornice, ekspozitura Maribor, je meseca januarja t. l. 1075 obiskovalcem izposodila 1899 knjig, in sicer 588 slovenskih, 120 srbohrvatskih, 1172 nemških in 19 knjig drugih jezikov. Vpisalo se je 54 novih članov.

Ne merite korakov, če kupujete šolske potrebščine za svojo deco. Pojdite naravnost v trgovino Ljudske tiskarne, Slomškov trg 6. Jako poceni!

Pevski odsek nižjih poštinih in brzojavnih uslužbencev priredi v nedeljo, 15. februarja, v gostilni gosp. Antona Lešnika (»Mesto Ptuj«), Tržaška cesta, Tezno, maskarado z godbo, plesom, petjem in razno drugo zabavo. Začetek ob 16. uri. P. n. občinstvo vabi k obilni udeležbi odbor.

Črna.

Redni letni občni zbor podružnice Zveze rudarjev Jugoslavije se vrši v nedeljo, dne 8. februarja 1931 ob točno pol 10. uri dopoldne v prostorih gostilne g. Kneza, pd. Krulca. Dnevni red običajen. Udeležba za člane strogo obvezna!

Delavska zimsko-športna Olimpijada

v Mürzzuschlagu.

Že v soboto smo deloma poročali o programu II. delavske zimskošportne Olimpijade, ki se vrši te dni v Mürzzuschlagu in katero je priredila Socijalistična delavska športna internacionala. Že od 2. t. m. je v Mürzzuschlagu vrvenje delavskih športnikov iz inozemstva.

Kot prvi so dospeli že v nedeljo (1. II.) Madžari (po številu 19 posameznikov in 2 moštvi); 2. t. m. so dospeli Švicarji (4 in 1 moštvo) in pa Lotiši (10 in 1 moštvo), enako tudi češki Nemci (23 in 3 moštva); 3. t. m. so prišli Finci (10 in 1 moštvo) ter Čehi od praške Zveze (10 in 2 moštvi) ter 1 moštvo praških Prijateljev Prirode; v sredo 4. t. m. so dospeli Nemci (36 in 1 moštvo). V sredo je bila tudi seja strokovnega odseka za zimski šport ter skupna seja vseh sodnikov. V soboto in nedeljo bodo vozili iz Dunaja in Graza posebni vlaki v Mürzzuschlag.

Vseh tekem se bo udeležilo okroglo 1000 tekmovalcev od 8 zvez iz 7 držav. Pri smučskem teku na 15 km bo sodelovalo 92 tekmovalcev, pri teku na 3 km z zaprekami 45, pri brzem drsanju na 500 m 17, na 5000 m 16, na 1500 m 17 in na 10.000 m 9 tekmovalcev. Pri umetnem drsanju za moške bo štartalo 16, pri umetnem drsanju za žene 3, pri drsanju dvojic 3 dvojice in pri plesnem tekmovalstvu 6 dvojic. Pri smučskem teku za športnice na 4 km bo 33 tekmovalk, pri teku na 6 km pa 27 tekmovalk. Tek na 10 km ima 54 starterjev, pri hokeju na ledu nastopijo 3 moštva, 45 tekmovalcev pri teku na 30 km, 33 moških in 8 žensk bo tekmovalo v sankanju, 67 moštev po 4 moške v teku s tovari na 8 km, 39 tekmovalcev v kombiniranem skakalnem teku, 14 moštev po 3 moške pri teku moštev na

10 km in 29 tekmovalcev pri glavnem skakanju.

Poleg že zadnjič navedenih prenosov dunajskega radia bosta prenašala tudi radio Leipzig in München rezultate tekem.

Tekmovanja v sankanju se vrše danes dopoldne ob 10. uri; sankanje otrok se je pa vršilo že včeraj ob istem času.

Streljanje na ledu vzbuja veliko zanimanje. Udeležijo se ga glavno avstrijska delavska strelska društva in pa člani Schutzbunda.

Pričetek tekem.

Zimska delavska olimpijada je v Mürzzuschlagu te dni v polnem razmahu. Mesto in bližnji hribi so polni navdušenih delavcev-sportnikov z dolgimi dilcami. Sneg je idealen, tekmovalna tura, ki se je do zadnjega trenutka držala v tajnosti, pa zelo komplicirana. Glavno torišče tekem je krasno ležeča zidana skakalnica (Sprungschanze). Iz Ogrskega je dosedaj dospelo 32 športnikov in športnic, potem 14 Bavarcev, v ponedeljek so prišli Leti in Finci in en del čehoslovaških Nemcev, s svojim vodjo Reitznerjem, ki je tudi član olimpijskega odbora. V prihodnjih dneh pričakujejo ostale udeležence iz Nemčije, Švice, Čehoslovaške in Norveške. Zlasti mnogo udeležencev je z Dunaja. Za stanovanja je izborna preskrbljena.

Ali si že dobil novega naročnika za „Delavsko politiko“, smatraj to za svojo dolžnost!

Radio.

Neprijetnost... Mussolini je prepovedal amaterjem oddajanje na kratkih valovih. Tako hoče najbrž zamašiti usta tistemu neznanemu amaterju, kateri mu na kratkih valovih nastavlja razne vrste — prijaznosti.

Pa na Holandskem? Tudi na Holandskem imajo fašiste. Obstoja pa tudi močna organizacija holandskih poslušalcev »Vara«, ki šteje 100.000 članov. Med zborovanjem fašistične skupine »Metla« (!) v Amsterdamu je šlo za sklep, da se posebna ekspedicija strahovalcev odpelje v avtu razbit studio te zveze; brzkone bo njen program imel zopet antimilitarističen značaj...

Pevsko in glasbeno društvo „Grafika“ v Mariboru priredi

VESELI KARNEVALSKI VEČER

dne 7. februarja 1931 v gostilniških prostorih g. Špurnja (Dvorana kino) v Studenču. — Maske dobrodošle. — Začetek ob 20. uri. — Vstop prost.

Hitro se en zvezek!

od Papirnice

Školske tiskarne

Slomškov trg 6

KOLESARJI, POZOR!

Ker je sezona za vožnjo s kolesi končala, je treba, da skrbite že sedaj, da bodo kolesa pripravljena za prihodnje leto! Potrebno je torej, da se kolo temeljito pregleda, razloži, emajlira, ponikla, ležišča zbrusijo, očistijo ter namažejo z najboljšo vazelinom in nato zopet sestavi, tako da je kot novo pripravljeno za bodočo sezono. — Vse to se popravi najbolje v specialni mehanični delavnici

JUSTIN GUSTINČIČ, MARIBOR

Tattenbachova ulica št. 14, nasproti Narodnega doma.

Šramba koles in motorjev čez zimo.

Brezkonkurenčne cene! Točna in solidna postrežba!

STAVBENA, KONZUMNA IN GOSTILNIŠKA ZADRUGA

„DELAVSKI DOM“

V TRBOVLJAH R. Z. Z. O. Z.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po čistih 7% od dne vloge do dne dviga. Ima 3 prodajalne, 2 v Trbovljah, 1 v Senovu pri Rajhenburgu. Član te zadruga lahko postane vsak, ki vplača delež in vpisnino, delež znaša 50 D, vpisnina 2:50 D

NAČELSTVO.

Tivar obleke

Lastna izdelava blaga in podloge nam omogočuje nuditi

TIVAR OBLEKE

za gospode, dečke in otroke najboljše kakovosti po najnižjih cenah!

CENA OBLEK ZA GOSPODE.	Din 240— do 750—
ZA DEČKE:	Din 200— do 330—;
GAMBETA OD 11 DO 14 LET:	Din 210— do 270—;
MORNARSKA OBLEKA OD 3 DO 10 LET:	Din 130— do 150—;
OBLEKA ZA OTROKE OD 3 DO 10 LET.	Din 110— do 270—;
RAGLAN:	Din 650—;
HLAČE:	Din 90— do 180—.

Vrsta
Tek. štev.

Prodajna
cena

Din

Prodajna
cena

50

Pazite
na go r n j o c e n o !

Obiščite naše prodajalce v Mariboru:

Jakob Lah, Glavni trg 2

in Veletgovina

H. J. Turad, Aleksandrova c. 7

pa se bodete uverili o resničnosti naših navedb.

Prost ogled, ne da bi se sililo k nakupu!

Pazite na zaščitni znak in tvorniško ceno

Pazite se vred ponaredbami!

Nalagajte svoje prihranke

**v štajerski hranilnici in posojilnici
v Mariboru, Rotovski trg šte. 6.**

**Posojila dajemo po
ugodnih pogojih!**

**Vloge obrestujemo po 7%
proti trimesčni odpovedi.**

